Asia: Skarta Energy Laivakangas Oy, Laivakankaan aurinkovoimahanke, Tornio, mpäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA) (LVV-U/99484/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Skarta Energy Laivakangas Oy suunnittelee 78 ha laajuisen aurinkovoima-alueen ja sähkövaraston muodostamaa hybridivoimalaitosta Tornion Laivakankaan alueelle. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan liittymistä 3 km pitkällä maakaapelilla verkkoon Tornion Energian Tornio-Isohaara 110 kV:n voimajohdon viereen rakennettavan uuden sähköaseman kautta.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy luontovaikutuksiin ja Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

YVA-ohjelma on pääosin kattava ja siinä on tunnistettu hankkeen keskeiset ympäristövaikutukset sekä esitetty niiden arvioimiseksi tarvittavat selvitykset. Luontovaikutusten arvioinnissa on tunnistettu alueen merkittävimmät luontoarvot, mukaan lukien erittäin uhanalaisen perämerenketomarunan esiintymät, törmäpääskyn pesimäalue sekä ekologisiin yhteyksiin liittyvät kysymykset. Ohjelmaan sisältyvät täydentävät luontoselvitykset ovat perusteltuja ja tarpeellisia vaikutusten luotettavan arvioinnin kannalta.

Linnustovaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota törmäpääskyyn, sekä lähialueen FINIBA- ja MAALI-kohteisiin. Kaavakartan mukaan perämerenmarunan ja osa törmäpääskykolonioista sijoittuu samalle alueelle hankealueen eteläosaan. Vaihtoehtoina tulisi tarkastella riittävien suojavyöhykkeiden jättämistä esiintymien ympärille tai hankealueen supistamista. Arvioinnissa on tarpeen tarkastella rakentamisen aikaisten häiriövaikutusten lisäksi aurinkopaneelikentän mahdollisia pitkäaikaisia vaikutuksia alueen pesimä- ja muuttolinnustoon, mukaan lukien törmäysriskit.

Kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta hankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat nykyisten elinympäristöjen muuttumiseen sekä erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan perämerenketomarunan esiintymiin. YVA-selostuksessa tulee arvioida yksityiskohtaisesti hankkeen vaikutukset lajin suotuisan suojelutason säilymiseen sekä esittää riittävät lieventämis- ja kompensaatiotoimenpiteet. Lisäksi koillisosan ojittamattoman suon ja siihen liittyvän pienvesikokonaisuuden merkitys luonnon monimuotoisuudelle tulee arvioida huolellisesti.

Ekologisten yhteyksien osalta ohjelma tunnistaa alueen nykyisen luonteen voimakkaasti muokattuna maa-ainestenottoalueena, mutta hankkeen aitaaminen voi lisätä estevaikutusta erityisesti suuremmille nisäkkäille kuten hirville.

YVA-selostuksessa tulee tarkastella tarkemmin yhteyksiä ympäröiville luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeille alueille sekä mahdollisuuksia ehkäistä kulkuyhteyksien heikentyminen.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida myös muut hankealueen ympäristöön suunnitteilla olevat hankkeet erityisesti lähialueen maa-ainestenottoalueet sekä Kyläjoki-Laivajärvi -teollisuusaluehanke, joiden yhteisvaikutukset voivat kohdistua luonnon monimuotoisuuteen, ekologisiin yhteyksiin ja elinympäristöjen pirstoutumiseen. Näiden vaikutusten kokonaisarviointi on tärkeää erityisesti pohjavesiympäristössä sijaitsevalla alueella. Kartta muiden hankealueiden sijainnista suhteessa aurinkovoima-alueeseen olisi suotavaa esittää vaikutusten arvioimiseksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida erityisesti arvokkaat luontokohteet (mm. vaikutukset perämerenketomarunaan ja törmäpääskyn pesimäalueisiin). Lisäksi tulee tarkastella aitaamisen vaikutuksia eläinten kulkuyhteyksiin, riittäviä suojavyöhykkeitä sekä muiden hankkeiden ja maankäytön yhteisvaikutuksia.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 13.11.2026 klo 14:05:08.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: